

DR
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C

RADIO- OG TV-NÆVNET

24. november 2011

Sagsnr: 2010-026433

Maria Magelund Madsen
Fuldmægtig, cand.jur.

mma@bibliotekogmedier.dk
Direkte tlf.: + 45 3373 3335

Att.: Juridisk Politisk Sekretariat

Klage over skjult reklame for Babysutten.dk i programmet "Det nye Talkshow" sendt på DR1

Pierre Vendelboe har den 4. oktober 2010 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om visning af skjult reklame for hjemmesiden "Babysutten.dk" i programmet "Det nye Talkshow" sendt på DR1 den 1. oktober 2010.

Klager anfører følgende:

"...

Kan det være rigtigt, at en studievært på DR sidder i en tydelig reklame t-shirt for en hjemmeside (babysutten.dk), uden at det har nogen relation til det indslag han sender?

..."

Beskrivelse

DR har som bilag til hørings svar af 20. december 2010 fremsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med programmet "Det nye talkshow" sendt på DR den 1. oktober 2010.

Hele programmet varer i alt ca. 42 minutter.

Programmet er en direkte udsendelse, hvor værten Anders Lund Madsen interviewer de gæster, han har inviteret ind i studiet. Interviewene foregår direkte i studiet, og derudover vises en række forproducerede faste indslag.

Efter ca. 32 minutter ses gæsteværten Thomas Skov Gaardsvig, der også er kendt som "Praktikanten", siddende i studiet, imedens han introducerer et forproduceret indslag, hvor han besøger en folkeskole, som har forbudt drengene at tisse stående. Under præsentationen af indslaget har han en

EAN: 5798000793989

CVR: 56798110

sort polo shirt på, hvor der på venstre bryst står skrevet "Babysutten.dk" med små hvide bogstaver. Præsentationen varer ca. 14 sekunder.

Derefter vises det forproduceret indslag, hvor Thomas Skov Gaardsvig interviewer nogle drenge på en folkeskole. I indslaget er Thomas Skov Gaardsvig ikke iført den polo, hvorpå "Babysutten.dk" står skrevet.

Efter indslaget vises Thomas Skov Gaardsvig igen siddende i studiet, og han er endnu engang iført den samme polo shirt med påskriften "Babysutten.dk". Kort efter kommer værten Anders Lund Madsen ind i billedet, og imedens begge værter taler om det viste indslag, tager Thomas Skov Gaardsvig en sort sammenfoldet polo shirt op, som om den skal bruges i udsendelsen. Det kan ganske kort anes, at den sammenfoldede polo shirt svarer til den, Thomas Skov Gaardsvig selv bærer, idet påskriften "Babysutten.dk" i et kort øjeblik kan læses. Polo shirten bliver dog ikke anvendt videre i udsendelsen.

Efter ca. 28 sekunder rejser Thomas Skov Gaardsvig sig og går ud af studiet med den sammenfoldede polo shirt i hånden. Da han vender ryggen til, får seeren et kort glimt af bagsiden af hans polo, hvorpå "Babysutten.dk" tillige er påtrykt - dog med lidt større skrift end det der står skrevet foran på polo shirten.

Thomas Skov Gaardsvig ses dermed iført polo shirten med logoet for "Babysutten.dk" i i alt ca. 42 sekunder.

Der bliver på intet tidspunkt zoomet ind hverken på Thomas Skov Gaardsvig eller selvstændigt på "Babysutten.dk", ligesom dette ej heller bliver nævnt i løbet af udsendelsen.

Høringssvar

DR har i høringssvar af 20. december 2010 anført følgende:

"...

DR har modtaget Radio- og tv-nævnets høringsbrev af 18. november 2010 vedr. klage over skjult reklame for hjemmesiden "Babysutten.dk" i programmet "Det nye talkshow" sendt på DR 1 den 1. oktober 2010.

DR skal i det følgende komme med en redegørelse i forhold til klagens indhold.

Programmet "Det nye talkshow" blev i en periode sendt hver fredag aften på DR 1. I programmet inviterer værten Anders Lund Madsen såvel kendte

som ukendte danskere i studiet for at høre om de mindre kendte sider af familien Danmark. Anders Lund Madsen er af de fleste kendt som en ultra-traditionel og humoristisk person, hvilket også karakteriserer "Det nye talkshow", herunder de interviews, som Anders Lund Madsen foretager.

Udover ovennævnte interviews er programmet bygget op af en række faste, sjove indslag, bl.a. en konkurrence, hvor seere skal guide en rotte igennem en labyrint.

Et andet fast indslag er Thomas Skov Gaardsvig, også kendt som "Praktikanten".

Thomas Skov Gaardsvig startede i programmet som Anders Lund Madsens praktikant, hvilket bestod i, at Thomas Skov Gaardsvig blev sat på forskellige journalistiske opgaver, som han på grund af sin manglende situationsforneelse ofte fejlede. Thomas Skov Gaardsvig har dog et glimt i øjet og en charme, som gjorde, at Anders Lund Madsen alligevel lod ham bestå praktikforløbet.

Herefter fik Thomas Skov Gaardsvig sit eget indslag i programmet, som er kaldt "På sjov med Thomas Skov". I det påklagede program laver Thomas Skov Gaardsvig et indslag om en skole, som har forbudt drengene at tisse stående. Thomas Skov Gaardsvig stiller drengene nogle spørgsmål for at påvise, at forbuddet har medført, at drengene er blevet bøssebørn. Indslaget er så grotesk og karikeret, at det fremstår humoristisk.

"Det nye talkshow" sendes direkte, men det pågældende indslag var båndet. I forbindelse med at Thomas Skov Gaardsvig skal præsentere indslaget i den direkte udsendelse, er han iført en sort polo shirt med påskriften Babysutten.dk. Teksten er påtrykt med lille skrift foran på polo shirten og med større skrift på ryggen.

Thomas Skov Gaardsvig er iført sit eget tøj i programmet. Det er således ikke en kostumer, der bestemmer hans tøjvalg.

Thomas Skov Gaardsvig har modtaget polo shirten som en personlig gave af en mor til en dreng, som han interviewede i Esbjerg. Derudover har Thomas Skov Gaardsvig intet med hjemmesiden Babysutten.dk at gøre og kender ikke ejeren af virksomheden, ligesom han heller ikke har modtaget betaling eller andet vederlag for at være iført polo shirten i programmet.

Thomas Skov Gaardsvig valgte at være iført polo shirten i programmet, idet han synes, at det er komisk, at en voksen mand er iført en klassisk polo shirt påtrykt navnet Babysutten.dk. Derudover er ordet Babysutten i sig selv komisk, da ordet baby er overflødig i og med, at det kun er baby-

er, der bruger sut. I liveudsendelsen optræder Thomas Skov Gaardsvig i programmet i 16 sekunder. Der fokuseres visuelt ikke særligt på logoet, som heller ikke mundtligt nævnes i programmet.

Det var imidlertid meningen, at Anders Lund Madsen og Thomas Skov Gaardsvig skulle være kommet med en joke om polo shirten, men på grund af tidspresset, og som følge af at det er en direkte udsendelse, udgik denne del. Dette understøttes af, at Thomas Skov Gaardsvig holder endnu en polo shirt i hånden, som han ender med ikke at bruge i programmet. Det er ærgerligt, at joken måtte udgå, da det havde klargjort polo shirtens funktion, som endnu et humoristisk indslag.

På trods af at polo shirten ikke blev brugt aktivt i programmet, er det DRs opfattelse, at der ikke forekommer skjult reklame for Babysutten.dk. Begrundelsen herfor er, at der hverken fokuseres visuelt eller mundtligt på Babysutten.dk, og at der dermed ikke er sket en fremhævelse af hjemmesiden.

Såfremt Nævnet måtte komme frem til, at den blotte tilstedeværelse i billedet udgør en fremhævelse, vil fremhævelsen være berettiget i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold, idet polo shirten bidrager til programets humor ved at understøtte Thomas Skov Gaardsvigs underholdende personlighed i programmet.

På baggrund af ovenstående er det DRs opfattelse, at der ikke er sket en uberettiget fremhævelse af hjemmesiden Babysutten.dk i 2"Det nye talkshow" sendt den 1. oktober 2010, og at programmet derfor ikke indeholder skjult reklame.

...”

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde d. 8. november 2011 behandlet sagen og skal udtale:

Pierre Vendelboe har klaget til Radio- og tv-nævnet med anbringende om visning af skjult reklame for hjemmesiden "Babysutten.dk" i programmet "Det nye talkshow" sendt på DR1 den 1. oktober 2010, idet han er af den opfattelse, at det forhold, at værten er iført en polo shirt med reklame for "Babysutten.dk", ikke er redaktionelt begrundet.

Indledningsvis skal Radio- og tv-nævnet bemærke, at sagen afgøres efter de på udsendelsestidspunktet gældende regler, jf. lovbekendtgørelse

nr. 477 af 6. maj 2010 om lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, og bekendtgørelse nr. 105 af 28. januar 2010 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber. De på udsendelsestidspunktet gældende regler er enslydende med de nugældende regler.

Reklamer klart kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer, jf. radio- og fjernsynslovens § 72 og reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1. Reklamer i fjernsyn må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, er således skjult reklame.

Reklamer må ikke indgå i DR's programvirksomhed, jf. reklamebekendtgørelsens § 2.

Skjult reklame defineres i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU som følgende:

"præsentation i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser, en vareproducents eller tjenesteyders navn, varemærke eller virksomhed i programmer, når præsentationen fra medietjenesteudbyderens side er ment som reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. En sådan præsentation anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod betaling eller anden modydelse"

For at udgøre skjult reklame skal fremhævelsen altså opfylde tre kumulative betingelser: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra medietjenesteudbyderens side, den skal være ment som en reklame, og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være ret vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v.

Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "fjernsyn uden grænser"¹ i forbindelse med tv-reklamer bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af en vare eller tjenesteydelse eller en virksomheds varemærke eller navn. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at mærket eller den pågældende vare eller tjenesteydelse optræder gentagne

¹ Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester

gange eller fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i de udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, kan dette indikere, at der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er således, om der i programmet "Det nye talkshow" sker en fremhævelse af hjemmesiden "Babysutten.dk" og om denne fremhævelse er uberettiget.

I sammenlagt 42 sekunder ses værten, Thomas Skov Gaardsvig, i en polo shirt, som er sort, hvorpå der på venstre bryst står skrevet "Babysutten.dk" med hvide bogstaver. "Babysutten.dk" står imidlertid påført med en ganske lille skriftstørrelse og ses kun fra en vis afstand, idet kameraet på intet tidspunkt zoomer ind på Thomas Skov Gaardsvig eller teksten på polo shirten. Af den grund finder Nævnet ikke, at teksten med "Babysutten.dk" fremstår markant i billedet.

Der er som beskrevet tale om en lille skriftstørrelse, og hjemmesiden "Babysutten.dk" bringes ikke særskilt i fokus. Endvidere nævnes hjemmesiden heller ikke i løbet af programmet, og visningen får dermed ikke karakter af reklame for hjemmesiden. Det er derfor Nævnets vurdering, at der ikke er sket en fremhævelse af hjemmesiden "Babysutten.dk".

Samlet set finder Nævnet således ikke, at programmet "Det nye talkshow" indeholder skjult reklame i strid med radio- og fjernsynslovens § 72 og reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Radio- og tv-nævnet finder ikke, at programmet "Det nye talkshow" sendt på DR1 den 1. oktober 2010 indeholder skjult reklame, jf. § 72 i lov om radio og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 477 af 6. maj 2010, og § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 105 af 28. januar 2010 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

Christian Scherfig
formand

/Maria Magelund Madsen
nævnsssekretær

Kopi sendt til:
Klager Pierre Vendelboe